

Milé kolegyně a milí kolegové,
všimli jste si otazníků v názvech článků věnovaných karcinomu prostaty? Otázky rádi pokládáme už od dob, kdy jsme byli malí, bez starostí, ve věku, kdy jsme o tom, že existuje nemoc jako karcinom prostaty neměli ani tušení. Vyptávali jsme se rodičů, prarodičů, často i cizích lidí a přiváděli je občas do rozpaků. Ale naše děti nebyly a nejsou jiné. Já si při jízdě autem pokaždé vzpomenu na otázku naší dcery, která provázela všechny naše rodinné cesty; „Už tam budu??“ A bylo jedno, zda pojedeme několik málo metrů nebo 1 000 kilometrů. Obdobné je to i s léčbou nádoru prostaty. Poměrně dlouhé roky trvalo, než jsme na otázku „Máme něco nového v léčbě karcinomu prostaty?“ nacházeli odpovědi. Největším oříškem byla zejména metastatická choroba ve fázi, kdy došlo k progresi po kastročinné léčbě. První vlaštovkou byl před 14 lety docetaxel, cytostatikum, které prokázalo přínos nejen ve zlepšení kvality života, ale zejména

v jeho prodloužení. Postupně přicházeli ARTA preparáty – abirateron v kombinaci s prednisonem a enzalutamid, radionuklid radium-223, další cytostatikum ze skupiny taxanů kabazitaxel nebo imunoterapie. Dnes před námi stojí další otázky: „Která léčebná sekvence nejdéle prodlouží přežití? Bude výhodnější kombinací léčba? Najdeme prognostické faktory?“ a desítky dalších.

Radioterapie má své místo jak u lokalizovaného nízké rizikového karcinomu prostaty, tak u lokálně pokročilého onemocnění. Ani „paprskářům“, jak občas s nadsázkou říkáme radioterapeutům, se nevyhnou otázky. Už víme, že kombinace radioterapie s androgen deprivací prodlouží přežití a obdobně nadějně výsledky již byly publikovány v kombinaci radioterapie s chemoterapií nebo ARTA preparáty. Přidání brachyterapie k zevní radioterapii vede ke zlepšení zejména lokální kontroly choroby.

Seniorský věk má své klady i zápory. Senioři mají na jednu stranu životní nadhled, na druhou stranu si uvědomují, že doba žití se krátí. Současná společnost dává velký důraz na mládí a výkonnost. Jak je to s věkem v léčbě karcinomu prostaty? Mezi mladými a staršími „fit“ muži uplatňujeme princip rovnoprávnosti. To je pro naše seniory dobrá zpráva.

Otázek k léčbě karcinomu prostaty není málo. Každá nezodpovězená otázka je výzvou k hledání řešení.

Je ale dobré vědět, že „Existují otázky tak dobré, že je škoda kazit je odpověďmi.“ (Tomáš Halík)

Podzim bez dotěrných otázek Vám přeji.

prim. MUDr. Jana Katolická, Ph.D.
Onkologicko-chirurgické oddělení,
FN u sv. Anny, Brno
jana.katolicka@fnusa.cz